

Statut Lewicy Razem

z dnia 8 czerwca 2020 r.

Spis treści

Dział 1. Postanowienia ogólne	1
Dział 2. Członkinie/członkowie oraz sympatyczki/sympatycy Razem	2
Dział 3. Organy Razem	7
Rozdział 1. Postanowienia ogólne	7
Rozdział 2. Organy krajowe	12
Oddział 1. Kongres	13
Oddział 2. Rada Krajowa	14
Oddział 3. Zarząd Krajowy	19
Oddział 4. Krajowa Komisja Rewizyjna	22
Oddział 5. Krajowa Komisja Wyborcza	23
Rozdział 3. Terenowe jednostki organizacyjne	25
Oddział 1. Okręgi	25
Oddział 2. Koła	31
Oddział 3. Struktury wojewódzkie	31
Rozdział 4. Partyjny Sąd Koleżeński	32
Dział 4. Referendum	36
Dział 5. Majątek i finanse	37
Dział 6. Postanowienia końcowe	38

Dział 1. Postanowienia ogólne

Art. 1. (nazwa, siedziba, zrzeszenia)

1. Lewica Razem jest partią polityczną działającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ustawy o partiach politycznych oraz na podstawie niniejszego statutu. Lewica Razem posługuje się skrótem „Razem”.
2. Siedzibą Razem jest miasto Warszawa.

3. Razem może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji zrzeszających partie polityczne i inne organizacje o podobnych celach i założeniach programowych oraz może z takimi organizacjami współpracować.

Art. 2. (symbole)

Razem może posiadać sztandar. Jego wzór, w drodze uchwały, określa Rada Krajowa Razem.

Art. 3. (cele Razem)

Celami Razem są w szczególności:

- 1) budowa państwa dobrobytu;
- 2) promowanie rozwiązań równościowych;
- 3) stanie na straży sprawiedliwości społecznej;
- 4) troska o klimat, bioróżnorodność i stabilność ekosystemów;
- 5) umacnianie praw pracowniczych, wspieranie samorządności pracowniczej i współpraca ze związkami zawodowymi;
- 6) demokratyzacja życia gospodarczego i społecznego we wszelkich ich aspektach;
- 7) promowanie jawności i transparentności działań władzy na wszystkich jej szczeblach.

Dział 2. Członkinie/członkowie oraz sympatyczki/ sympatycy Razem

Art. 4. (warunki bycia członkinią)

1. Członkinią/członkiem Razem może być każda osoba, która:
  - 1) posiada obywatelstwo polskie;
  - 2) ukończyła 18 lat;
  - 3) zobowiązała się do przestrzegania przepisów statutu Razem.
2. Członkinią/członkiem Razem nie może zostać osoba, która:
  - 1) jest członkinią/członkiem albo działa na rzecz innej partii politycznej;
  - 2) kandyduje do organów władzy publicznej z ramienia komitetu wyborczego konkurencyjnego wobec Razem;

- 3) jest członkinią/członkiem organizacji, której cele lub działania są sprzeczne z programem lub celami Razem;
- 4) jest pozbawiona praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu;
- 5) jest ubezwłasnowolniona całkowicie lub częściowo.

Art. 5. (przyjmowanie członkiń)

1. Członkinie/członków Razem przyjmuje Zarząd Okręgu albo Zarząd Krajowy, jeśli na danym terenie nie został powołany okręg albo jeśli Zarząd Okręgu nie został wybrany lub jest zawieszony.
2. Warunkiem przyjęcia w poczet członkiń/członków Razem jest złożenie poprawnie wypełnionej i podpisanej deklaracji członkowskiej oraz odbycie okresu wstępnego, który rozpoczyna się w dniu otrzymania deklaracji przez właściwy organ zgodnie z ust. 1.
3. Okres wstępny, o którym mowa w ust. 2, trwa trzy miesiące, przy czym organ właściwy zgodnie z ust. 1 może podjąć decyzję o jego skróceniu do nie mniej niż jednego miesiąca albo o jego wydłużeniu do nie więcej niż sześciu miesięcy. Podczas okresu wstępnego osoba starająca się o przyjęcie w poczet członkiń/członków Razem ma status sympatyczki/sympatyka.
4. W szczególnie uzasadnionych wypadkach okres wstępny może zostać zniesiony uchwałą właściwego organu zgodnie z ust. 1.
5. W przypadku złożenia deklaracji członkowskiej przez sympatyczkę/sympatyka Razem, organ właściwy zgodnie z ust. 1 może zaliczyć na poczet okresu wstępnego czas od złożenia deklaracji sympatyczki/sympatyka.
6. Zarząd Krajowy określa wzór deklaracji członkowskiej. Zarząd Krajowy może wyrazić zgodę na składanie deklaracji członkowskiej drogą elektroniczną.
7. Uchwała w sprawie przyjęcia w poczet członkiń/członków Razem powinna zostać podjęta najpóźniej w ostatnim dniu okresu wstępnego.
8. Osobie starającej się o przyjęcie w poczet członkiń/członków Razem przysługuje prawo odwołania się od negatywnej uchwały do Partyjnego Sądu Koleżeńskiego w terminie trzydziestu dni od otrzymania informacji o treści uchwały.
9. Przyjęcie do Razem osoby, która pełni lub pełniła określone funkcje publiczne, wymaga pozytywnej opinii Zarządu Krajowego. Listę funkcji, o których mowa w zdaniu poprzednim, ustala Rada Krajowa.

Art. 6. (prawa i obowiązki członkiń/członków)

1. Członkinie/członkowie Razem mają prawo do:
  - 1) wybierania i bycia wybranymi do organów Razem;
  - 2) składania wniosków, inicjatyw politycznych i organizacyjnych;

- 3) udziału w działaniach organizacyjnych i programowych podejmowanych przez Razem, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Razem;
  - 4) uczestniczenia w posiedzeniach organów Razem;
  - 5) bycia informowanym o przebiegu i wynikach posiedzeń organów Razem za pomocą środków porozumiewania się na odległość;
  - 6) odwoływania się od decyzji ich dotyczących do właściwych organów Razem;
  - 7) dostępu do wszystkich uchwał organów Razem, za wyjątkiem uchwał utajnionych.
2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 powyżej, członkinie/członkowie Razem wykonywać mogą wyłącznie osobiście. Działanie przez pełnomocniczkę/pełnomocnika jest dopuszczalne wyłącznie w przypadkach wskazanych w statucie.
3. Członkinie/członkowie Razem są obowiązane/obowiązani do:
- 1) przestrzegania postanowień statutu i uchwał organów Razem;
  - 2) brania udziału w realizacji programu Razem oraz popularyzacji działalności Razem;
  - 3) postępowania zgodnie z celami i programem Razem;
  - 4) powstrzymywania się od działań i zachowań dyskryminujących z jakiegokolwiek przyczyny;
  - 5) powstrzymywania się od działań na szkodę Razem, sprzecznych z celami, zasadami etycznymi i wartościami stojącymi u podstaw Razem;
  - 6) należytego pełnienia powierzonych im funkcji w organach Razem;
  - 7) uczestniczenia w życiu partii, w kampanii wyborczej do parlamentu i organów samorządu terytorialnego, a także do innych organów, zgodnie z programem i zamierzeniami politycznymi Razem;
  - 8) regularnego opłacania składki członkowskiej, na zasadach określonych uchwałami organów Razem, z uwzględnieniem swojej sytuacji materialnej;
  - 9) powiadomienia Razem o wszelkich zmianach w danych osobowych podanych w deklaracji członkowskiej, w szczególności w zakresie danych kontaktowych oraz przynależności do innych organizacji.

Art. 7. (lista i dane członkiń)

1. Zarząd Krajowy gromadzi dokumentację osobową i prowadzi ewidencję członkiń/członków Razem.
2. Zarząd Krajowy jest administratorem danych osobowych członkiń/członków Razem w zakresie określonym odrębnymi przepisami.

Art. 8. (wygaśnięcie członkostwa)

Członkostwo w Razem wygasa z chwilą:

- 1) śmierci;
- 2) otrzymania przez Razem pisemnej rezygnacji z członkostwa;
- 3) utraty obywatelstwa polskiego lub praw publicznych;
- 4) ubezwłasnowolnienia całkowitego lub częściowego;
- 5) przyjęcia przez odpowiedni organ Razem uchwały stwierdzającej:
  - a) nieopłacenie składek w zadeklarowanej przez członkinię/członka lub ustalonej dla niej/niego przez organy Razem wysokości należnej za okres sześciu miesięcy;
  - b) niewywiązywanie się z obowiązków członkini/członka określonych w art. 6 ust. 3 w razie braku obowiązku opłacania składek;
  - c) wystąpienie okoliczności przewidzianych w art. 4 ust. 2.

Art. 9. (koła i kluby w sejmie)

1. Członkinie/członkowie Razem, które uzyskały/którzy uzyskali mandat w wyborach do Sejmu lub Senatu, tworzą klub lub koło, zależnie od ich liczebności, i zobowiązane/zobowiązani są do aktywnego uczestnictwa w jego pracach.
2. Członkinie/członkowie Razem, które uzyskały/którzy uzyskali mandat w wyborach do Parlamentu Europejskiego, dołączają do zaakceptowanej/zaakceptowanych przez Radę Krajową grupy lub grup Parlamentu Europejskiego, tworzą w ich ramach zespół/zespoły Razem i zobowiązane/zobowiązani są do aktywnego uczestnictwa w jego/ich pracach.
3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do członkiń/członków Razem, które kandydowały/którzy kandydowali z ramienia komitetu wyborczego Razem i uzyskały/uzyskali mandat w wyborach do rady dzielnicy, gminy, powiatu albo sejmiku wojewódzkiego.
4. Odmowa pracy w klubie, kole lub zaakceptowanej przez Radę Krajową grupie Parlamentu Europejskiego jest równoznaczna z rezygnacją z członkostwa w Razem. Rada Krajowa może podjąć uchwałę o wyrażeniu zgody na członkostwo

osób sprawujących mandaty, o których mowa w ust. 1, w innych klubach i kołach.

Art. 10. (zawieszenie członkostwa)

1. Członkini/członek Razem może zawiesić członkostwo w partii.
2. Informację o zawieszeniu członkostwa zgłasza się do właściwego Zarządu Okręgu. Zawieszenie staje się skuteczne z chwilą otrzymania informacji przez Zarząd Okręgu.
3. Zawieszenie członkostwa, o którym mowa w niniejszym artykule, skutkuje utratą pełnionych w Razem funkcji oraz, na czas trwania zawieszenia, prawa wybierania i bycia wybieraną/wybiranym do organów Razem.

Art. 11. (sympatyczki)

1. Sympatyczką/sympatykiem Razem może być każda osoba, która ukończyła 16 lat, deklaruje poparcie dla celów i programu Razem oraz wyraża zgodę na umieszczenie jej danych osobowych w bazie danych Razem.
2. Sympatyczką/sympatykiem nie może być osoba, która:
  - 1) jest członkinią/członkiem albo działa na rzecz innej partii politycznej;
  - 2) kandyduje do organów władzy publicznej z ramienia komitetu wyborczego konkurencyjnego wobec Razem;
  - 3) jest członkinią/członkiem organizacji, której cele lub działania są sprzeczne z programem lub celami Razem.
3. Przepis ust. 2 pkt 1 - 2 powyżej nie ma zastosowania do partii politycznych, do których przynależność dopuściła Rada Krajowa uchwałą przyjętą na podstawie art. 26 ust. 6.
4. W przypadku osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych wymagana jest zgoda opiekuna prawnego.
5. Posiadanie statusu sympatyczki/sympatyka nie jest członkostwem w partii politycznej w rozumieniu ustawy o partiach politycznych.

Art. 12. (nabywanie i utrata statusu sympatyczki/sympatyka)

1. Przyjęcie w poczet sympatyczek/sympatyków Razem następuje po złożeniu poprawnie wypełnionej i podpisanej deklaracji sympatyczki/sympatyka oraz zaakceptowaniu jej przez Zarząd Okręgu albo Zarząd Krajowy, jeśli na danym terenie nie został powołany okręg albo jeśli Zarząd Okręgu nie został wybrany lub jest zawieszony.
2. Wzór deklaracji sympatyczki/sympatyka ustala Zarząd Krajowy.

3. Za postępowanie w sposób niegodny sympatyczki/sympatyka Razem sympatyczka/sympatyk może zostać pozbawiona/pozbawiony swojego statusu.
4. Uchwałę o pozbawieniu statusu sympatyczki/sympatyka może podjąć:
  - 1) Zarząd Okręgu, właściwy miejscowo dla sympatyczki/sympatyka;
  - 2) Zarząd Krajowy, w każdym przypadku.
5. Sympatyczka/sympatyk może zrzec się swojego statusu, składając pisemną deklarację do odpowiedniego Zarządu Okręgu z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1. Status sympatyczki/sympatyka wygasa automatycznie w przypadku przyjęcia członkostwa w Razem.

Art. 13 (członkostwo honorowe)

1. Członkinią/członkiem honorowym może być każda osoba fizyczna lub osoba prawna nie działająca dla zysku (np. stowarzyszenie, fundacja), która deklaruje poparcie dla celów i programu Razem oraz wyraża zgodę na umieszczenie jej danych w bazie danych Razem.
2. Posiadanie statusu członkini/członka honorowego nie jest członkostwem w partii politycznej w rozumieniu ustawy o partiach politycznych.
3. Zasady przyznawania i odbierania statusu członkini/członka honorowego reguluje uchwała Rady Krajowej.

Dział 3. Organy Razem

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

Art. 14. (organy Razem)

1. Wszystkie organy Razem działają kolegialnie i podejmują decyzje w formie uchwał, o ile statut nie stanowi inaczej. Uchwały nie mogą być sprzeczne z prawem i statutem oraz uchwałami organów wyższego szczebla.
2. Organy krajowe Razem są organami wyższego szczebla dla organów terenowych Razem.
3. Uchwały organów Razem zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, o ile statut nie stanowi inaczej.
4. W przypadku Walnych Zebrań Okręgu do ważności podejmowanych uchwał wymagana jest obecność co najmniej:
  - a) 30% uprawnionych do głosowania, jeżeli liczba wszystkich uprawnionych jest mniejsza bądź równa 50;

- b) 15 plus 20% z liczby uprawnionych do głosowania pomniejszonej o 50, jeśli liczba wszystkich uprawnionych do głosowania jest większa niż 50 i mniejsza bądź równa 200;
  - c) 45 plus 10% z liczby uprawnionych do głosowania pomniejszonej o 200, jeśli liczba wszystkich uprawnionych do głosowania jest większa niż 200.
8. W przypadku Walnych Zebrań Okręgu dopuszczalna jest rezygnacja z udziału w zebraniu, przekazana odpowiedniemu zarządowi. Osoby, która złożyła taką rezygnację, nie wlicza się do liczby uprawnionych do głosowania przy ustalaniu kworum. Rezygnacja może zawierać okres obowiązywania albo być bezterminowa. W każdym przypadku możliwe jest jej wycofanie. Rezygnację i jej wycofanie należy zgłaszać na piśmie lub drogą elektroniczną, na zasadach określonych uchwałą Rady Krajowej.
  9. Uchwały organów Razem podlegają niezwłocznej publikacji w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez wszystkie członkinie/wszystkich członków Razem. Publikacja w serwisie internetowym Razem uznawana jest za wystarczającą.
  10. Uchwały mogą być podejmowane na posiedzeniach lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość.
  11. Głosowania w sprawach osobowych, w tym wyboru i odwołania członków organów Razem, są tajne.
  12. Uchwały organów Razem w przedmiocie przygotowywania, sporządzania lub zatwierdzania list kandydatów w wyborach do Sejmu, Senatu, Parlamentu Europejskiego, organów samorządu terytorialnego lub kandydata na Prezydenta RP nie są uchwałami w sprawach osobowych.
  13. Wszystkie organy kolegialne Razem przyjmują na pierwszym posiedzeniu regulaminy pracy, chyba że statut stanowi inaczej.
  14. W organach Razem liczących co najmniej 15 osób powołuje się prezydium, którego zadaniem jest organizacja pracy organu.
  15. Wszystkie organy kolegialne Razem prowadzą swoją działalność na posiedzeniach lub zdalnie, za pomocą środków porozumiewania się na odległość, o ile statut nie stanowi inaczej.
  16. Organy Razem są zobowiązane do prowadzenia i udostępniania protokołów lub sprawozdań ze swoich obrad, o ile statut nie stanowi inaczej.
  17. Każdy organ Razem ma prawo do utajnienia swoich obrad, protokołu lub sprawozdania z nich. Utajnienie obrad, protokołu lub sprawozdania dokonuje się uchwałą, która powinna zawierać wskazanie przedmiotu obrad objętych utajnieniem, przyczynę utajnienia, a także listę osób lub organów Razem uprawnionych do udziału w obradach lub dostępu do protokołu albo

sprawozdania. Ust. 8 stosuje się odpowiednio. W przypadku utajnienia obrad protokół albo sprawozdanie z nich podlega utajnieniu z mocy prawa.

18. W przypadku utajnienia obrad, protokołu lub sprawozdania z nich odpowiednio udział w obradach lub dostęp do protokołu albo sprawozdania mają, oprócz członkiń/członków organu utajniającego, członkiń/członków Krajowej Komisji Rewizyjnej i – w przypadku organów terenowych – członkiń/członków organów sprawujących nadzór, również osoby lub członkinie/członkowie organu Razem wskazane/wskazani w uchwale o utajnieniu.
19. W przypadku utajnienia uchwały w sprawie osobowej organ Razem zobowiązany jest doręczyć uchwałę osobie, której uchwała dotyczy.
20. Organ sprawujący nadzór jest uprawniony do odtajniania protokołów lub uchwał organów niższego szczebla w całości lub w części.

Art. 15. (kadencje i wybory)

1. Kadencja wszystkich organów krajowych Razem, za wyjątkiem Kongresu, trwa dwa lata.
2. Kadencja wszystkich organów terenowych Razem, za wyjątkiem Walnych Zebrań Okręgu, trwa jeden rok.
3. Kadencja każdego organu kończy się nie wcześniej niż z chwilą wyboru nowego składu organu, a w przypadku wyborów powszechnych organizowanych przez Krajową Komisję Wyborczą - z chwilą stwierdzenia ważności wyborów.
4. Kadencja każdego organu liczy się z chwilą ogłoszenia wyników wyborów, a w przypadku wyborów powszechnych organizowanych przez Krajową Komisję Wyborczą - z chwilą stwierdzenia ważności wyborów.
5. Kadencja organu kończy się również z chwilą rezygnacji wszystkich członków/członkiń organu z pełnienia w nim funkcji.
6. Pierwsze posiedzenie organu po wyborach zwołuje osoba, która w wyborach do tego organu uzyskała najwyższy wynik. Jeżeli wskazanie takiej osoby będzie niemożliwe, pierwsze posiedzenie zwołuje osoba najstarsza wiekiem spośród wybranych do tego organu.
7. Każdy organ krajowy i terenowy może zarządzić przeprowadzenie wyborów do swojego składu.
8. Wybory muszą odbyć się nie wcześniej niż 3 miesiące przed i nie później niż 3 miesiące po terminie wynikającym z ust. 3 - 5. Jeśli w terminie wyborów trwa ogólnokrajowa kampania wyborcza, termin może zostać przedłużony do 3 miesięcy po zakończeniu kampanii.
9. W przypadku zmiany składu osobowego organu kolegialnego w trakcie kadencji, nowo wybrane osoby działają do dnia zakończenia kadencji, na którą zostały wybrane/zostali wybrani ich poprzedniczki/poprzednicy.

10. Organy Razem mają obowiązek sporządzenia i publikacji sprawozdania ze swojej działalności najpóźniej na dwa tygodnie przed planowanym terminem rozpoczęcia Kongresu lub Walnego Zebrania Okręgu, w którego porządku obrad przewidziana będzie dyskusja nad sprawozdaniem tych organów, a w przypadku nieodbycia się takiego Kongresu lub Walnego Zebrania Okręgu, najpóźniej na dwa tygodnie przed zaplanowanym terminem rozpoczęcia wyborów do tego organu. Przepis nie dotyczy wyborów uzupełniających.
11. W przypadku, kiedy w wyborach liczba kandydujących osób jest mniejsza lub równa liczbie wakatów, organ przeprowadzający wybory może uchwalić przeprowadzenie wyborów albo uchwalić obsadzenie wakatów przez osoby kandydujące bez konieczności przeprowadzania głosowania, pod warunkiem zachowania parytetu. Pozostałe, nieobsadzone wakaty można obsadzić w wyborach uzupełniających przeprowadzonych w późniejszym terminie.
12. W przypadku, kiedy liczba kandydatur jednej z płci uniemożliwia obsadzenie pełnego składu organu z zachowaniem parytetu, Krajowa Komisja Wyborcza może przedłużyć termin zgłaszania kandydatur lub uchwalić przeprowadzenie wyborów na mniejszą liczbę mandatów, pod warunkiem zachowania parytetu.

Art. 16. (limit kadencji)

1. Ustala się limit kadencji, na które członkini/członek może być wybierana/wybierany nieprzerwanie do Zarządu Krajowego, Rady Krajowej, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Partyjnego Sądu Koleżeńskiego oraz organów terenowych.
2. Członkini/członek Razem może być wybierana/wybierany do tego samego organu krajowego na nie więcej niż 2 kadencje z rzędu, a organu terenowego – 4 kadencje z rzędu. Po upływie limitu kadencji przerwa w pełnieniu funkcji w organie krajowym wynosi co najmniej 1 kadencję, a w organie terenowym – 2 kadencje.
3. Rozpoczęta kadencja nie liczy się do limitu, jeśli członkini zaprzestała/członek zaprzestał sprawowania funkcji po okresie krótszym niż $\frac{1}{4}$ kadencji organu łącznie. Jeśli członkini została wybrana/członek został wybrany do organu w trakcie kadencji, nie liczy się ona do limitu, jeżeli pełniła/pełnił funkcję krócej niż połowę kadencji organu łącznie.

Art. 17. (wybory uzupełniające)

1. W razie rezygnacji z mandatu delegatki/delegata na Kongres, ustania albo zawieszenia członkostwa w Razem delegatki/delegata z wyboru, jej/jego miejsce zajmuje osoba, która otrzymała największą liczbę głosów spośród pozostałych kandydatek i kandydatów w wyborach, jeśli były takie osoby.
2. W przypadku utraty członkostwa w Radzie Krajowej lub Zarządzie Krajowym ich skład osobowy uzupełniany jest w wyborach powszechnych, z zastrzeżeniem art. 28 ust. 1 i 3, a w przypadku utraty członkostwa w pozostałych organach krajowych Razem – w drodze wyborów dokonywanych przez Radę Krajową.

3. W przypadku konieczności przeprowadzenia wyborów uzupełniających, w ciągu 30 dni po stwierdzeniu ważności wyborów Krajowa Komisja Wyborcza może zdecydować o objęciu mandatu przez osobę mającą następny najwyższy wynik wyborczy lub następną wskazaną w kolejności preferencji, bez przeprowadzania kolejnych wyborów.

Art. 18. (zakaz łączenia funkcji)

1. Zakazuje się łączenia funkcji w jednym z organów:

- 1) Zarząd Krajowy;
- 2) Rada Krajowa;
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna;
- 4) Krajowa Komisja Wyborcza;
- 5) Partyjny Sąd Koleżeński;

z jakąkolwiek funkcją w innym z tych organów lub w organach terenowych, o ile statut nie stanowi inaczej.

2. W przypadku wyboru na jedną z funkcji objętych zakazem łącznego sprawowania, osoba, której to dotyczy, składa niezwłocznie pisemne oświadczenie o rezygnacji z jednej z funkcji. Do czasu złożenia oświadczenia, mandat w organach Razem objętych zakazem ulega zawieszeniu.

Art. 19. (parytet)

1. Razem dąży do zapewnienia w swoich organach zróżnicowanej reprezentacji ze względu na płeć, wiek, miejsce zamieszkania, pochodzenie społeczne i inne czynniki.
2. We wszystkich organach Razem pochodzących z wyboru obowiązuje parytet płci dla mężczyzn i kobiet, przy czym dopuszcza się jednoosobową przewagę kobiet nad mężczyznami lub mężczyzn nad kobietami.
3. Jeżeli wyboru organu dokonuje się w częściach, to przepis ust. 2 dotyczy oddzielnie każdej części.
4. Na potrzeby parytetu, o którym mowa w ust. 2, uwzględniana jest płeć deklarowana przez kandydatki/kandydatów.

Art. 20 (zawieszanie członkiń przez ZO i ZK)

1. Zarząd Krajowy, a Zarząd Okręgu na obszarze swojej właściwości może zawiesić członkinię/członka lub sympatyczkę/sympatyka Razem, wobec której/którego prowadzone jest postępowanie dyscyplinarne, w całości lub części jej/jego praw, do czasu wydania przez Partyjny Sąd Koleżeński prawomocnego wyroku albo umorzenia postępowania dyscyplinarnego.

2. Zarząd Krajowy, a Zarząd Okręgu na obszarze swojej właściwości może również zawiesić członkinię/członka lub sympatyczkę/sympatyka Razem, której/któremu postawiono zarzut popełnienia przestępstwa lub przestępstwa karnoskarbowego.
3. Uchwały określone w ust 1 - 2 podejmowane są jednogłośnie i z chwilą ich podjęcia stają się natychmiast wykonalne.
4. Od uchwały określonej w ust. 1 - 2 zawieszanej członkini/członkowi lub sympatyczce/sympatykowi przysługuje odwołanie do Partyjnego Sądu Koleżeńskiego, który rozpatruje je w terminie 7 dni.
5. Partyjny Sąd Koleżeński może wstrzymać natychmiastową wykonalność uchwały określonej w ust. 1 - 2.
6. Partyjny Sąd Koleżeński wydaje postanowienie w przedmiocie wstrzymania natychmiastowej wykonalności uchwały niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od daty złożenia odwołania. Wstrzymanie natychmiastowej wykonalności uchwały nie powoduje przywrócenia członkini/członka Razem do funkcji pełnionych w organach Razem przed zawieszeniem, o którym mowa w ust. 1 - 2.
7. Przywrócenie członkini/członka Razem do funkcji pełnionych w organach Razem przed zawieszeniem, o którym mowa w ust. 1 - 2, może być dokonane po wydaniu przez Partyjny Sąd Koleżeński prawomocnego wyroku albo umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 1, uprawomocnieniu się wyroku albo umorzeniu postępowania, o którym mowa w ust. 2 albo uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie odwołania, o którym mowa w ust. 4.
8. Zawieszenie w prawach członkini/członka lub sympatyczki/sympatyka Razem na podstawie określonej w ust. 1 - 2 nie może trwać dłużej niż cztery lata.
9. Zawieszenie w prawach sympatyczki/sympatyka lub osoby na okresie wstępnym skutkuje wstrzymaniem przyjęcia takiej osoby w poczet członkiń/członków Razem na czas trwania zawieszenia.

Rozdział 2. Organy krajowe

Art. 21. (lista organów krajowych)

Organami krajowymi Razem są:

- 1) Kongres;
- 2) Rada Krajowa;
- 3) Zarząd Krajowy;

- 4) Krajowa Komisja Rewizyjna;
- 5) Krajowa Komisja Wyborcza;
- 6) Partyjny Sąd Koleżeński.

Oddział 1. Kongres

Art. 22. (rola kongresu)

1. Kongres jest najwyższą władzą Razem.
2. Do kompetencji Kongresu należy:
  - 1) uchwalanie statutu Razem;
  - 2) uchwalanie programu Razem;
  - 3) określanie głównych kierunków polityki Razem;
  - 4) uchwalanie regulaminu obrad Kongresu, który obowiązuje na każdym kolejnym Kongresie;
  - 5) ustalanie liczby członkiń/członków Zarządu Krajowego, Krajowej Komisji Rewizyjnej oraz radnych Rady Krajowej wybieranych w wyborach powszechnych;
  - 6) udzielanie absolutorium poszczególnym członkiniom/członkom ustępującego Zarządu Krajowego na podstawie rekomendacji Krajowej Komisji Rewizyjnej;
  - 7) rozpatrywanie spraw i podejmowanie uchwał w sprawach zgłoszonych przez uczestniczki/uczestników lub delegatki/delegatów;
  - 8) uchylanie uchwał organów Razem.

Art. 23. (przygotowanie kongresu)

1. Kongres zwyczajny zwoływany jest raz do roku.
2. Kongres zwoływany jest przez Radę Krajową w drodze uchwały. Uchwała Rady Krajowej określa miejsce i termin Kongresu
3. Zwołanie Kongresu następuje nie później niż na trzy miesiące przed terminem jego odbycia.
4. W ciągu tygodnia od zwołania Kongresu Rada Krajowa w drodze uchwały powołuje Komisję Kongresową, odpowiedzialną za organizację Kongresu. Uchwała Rady Krajowej wskazuje skład Komisji Kongresowej, w której znajduje się co najmniej jedna członkini/jeden członek Zarządu Krajowego.

5. Komisja Kongresowa przygotowuje projekt porządku obrad Kongresu. Projekt porządku obrad Kongresu po zatwierdzeniu przez Radę Krajową, przekazywany jest członkiniom i członkom Razem.

Art. 24. (uczestniczki kongresu)

1. Kongres składa się z demokratycznie wybranych delegatek i delegatów. Sposób wyboru delegatek/delegatów oraz ich liczbę przypadającą każdemu z okręgów, określa uchwała Rady Krajowej o zwołaniu Kongresu.
2. W obradach Kongresu, na prawach delegatek/delegatów, uczestniczą członkinie/członkowie Zarządu Krajowego oraz Krajowej Komisji Rewizyjnej.
3. Delegatki/delegaci na Kongres głosują według własnego uznania i nie są związane/związani jakimikolwiek instrukcjami.
4. Uchwały Kongresu podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ delegatek/delegatów, o ile statut nie stanowi inaczej.
5. W wyjątkowych przypadkach Rada Krajowa może zdecydować o przeprowadzeniu Kongresu, w którego obradach może wziąć udział każda członkini/każdy członek Razem, co musi zostać wprost określone w uchwale zwołującej Kongres. W przypadku takiego Kongresu, uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ członkiń/członków zarejestrowanych przed rozpoczęciem obrad, o ile statut nie stanowi inaczej.

Art. 25. (kongres nadzwyczajny)

1. Kongres nadzwyczajny zwołuje Rada Krajowa z własnej inicjatywy lub na wniosek Zarządu Krajowego albo Krajowej Komisji Rewizyjnej, a także na podstawie wyniku referendum wiążącego.
2. Uchwała Rady Krajowej określa miejsce i termin Kongresu nadzwyczajnego oraz porządek obrad.
3. Zwołanie Kongresu nadzwyczajnego następuje nie później niż na jeden miesiąc przed terminem jego odbycia.
4. Kongres nadzwyczajny obraduje tylko w sprawach, dla których został zwołany.

Oddział 2. Rada Krajowa

Art. 26. (zadania RK)

1. Rada Krajowa jest organem Razem, do którego kompetencji należy:
  - 1) opracowywanie dokumentów programowych Razem w sposób niesprzeczny z uchwałami Kongresu;

- 2) sprawowanie nadzoru nad realizacją dokumentów programowych Razem przez inne organy Razem;
- 3) nadzorowanie prac kół tematycznych;
- 4) opracowywanie stanowisk Razem w istotnych sprawach politycznych;
- 5) uchwalanie zasad gospodarowania majątkiem i finansami partii oraz zaciągania zobowiązań majątkowych;
- 6) określanie wysokości i zasad opłacania składek członkowskich;
- 7) uchwalanie instrukcji finansowej, opracowanej przez Zarząd Krajowy;
- 8) zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego oraz uchwalanie ramowego planu przychodów i wydatków Razem;
- 9) uchylanie uchwał Zarządu Krajowego dotyczących bieżących spraw politycznych;
- 10) zatwierdzanie wyboru koordynatora/koordynatorki Sekretariatu przedstawionego przez Zarząd Krajowy;
- 11) zatwierdzanie wyboru rzeczniczki prasowej/rzecznika prasowego przedstawionego przez Zarząd Krajowy;
- 12) zatwierdzanie regulaminu funkcjonowania Sekretariatu przedstawionego przez Zarząd Krajowy;
- 13) odwoływanie, większością $\frac{2}{3}$ głosów, członkiń/członków Zarządu Krajowego, Partyjnego Sądu Koleżeńskiego lub Krajowej Komisji Wyborczej, niewykonujących swoich obowiązków lub nieprzestrzegających postanowień statutu, uchwał i regulaminów organów Razem. Wniosek w tej sprawie musi zostać zgłoszony przez co najmniej $\frac{1}{3}$ członkiń/ członków Rady Krajowej. Ponowny wniosek o odwołanie tej samej osoby może być złożony po upływie minimum trzech miesięcy od daty złożenia poprzedniego wniosku, a przed upływem tego terminu, po uzyskaniu poparcia $\frac{2}{3}$ członkiń/członków Rady Krajowej.
- 14) odwoływanie Zarządu Krajowego większością $\frac{2}{3}$ głosów. Wniosek w tej sprawie musi zostać zgłoszony przez co najmniej $\frac{1}{2}$ członkiń/ członków Rady Krajowej. Ponowny wniosek o odwołanie może być złożony po upływie minimum sześciu miesięcy od daty złożenia poprzedniego wniosku, a przed upływem tego terminu, po uzyskaniu poparcia $\frac{2}{3}$ członkiń/członków Rady Krajowej.
- 15) uzupełnianie składu organów Razem - Krajowej Komisji Rewizyjnej, Partyjnego Sądu Koleżeńskiego;
- 16) rozpoznawanie odwołań od uchwał Zarządu Krajowego, o których mowa w art. 35 ust. 1;

- 17) podejmowanie decyzji w sprawie porozumień międzypartyjnych i innych;
  - 18) udzielanie poparcia kandydatkom/kandydatom na Prezydenta RP;
  - 19) zwoływanie Kongresu;
  - 20) uchwalanie zasad przeprowadzania wyborów powszechnych do organów krajowych Razem na podstawie projektu zasad przedstawionego przez Krajową Komisję Wyborczą;
  - 21) Rada Krajowa wybiera zespół negocjacyjny do prowadzenia negocjacji odnośnie koalicyjnego startu do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego.
  - 22) Rada Krajowa zatwierdza listy wyborcze w startach ogólnopolskich w terminie 7 dni od daty przedstawienia list do zatwierdzenia przez zespół negocjacyjny. Brak głosowania nad zatwierdzeniem list oznacza milczącą zgodę Rady Krajowej.
  - 23) podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach nieprzekazanych przez statut innym organom Razem.
2. W sprawach o odwołanie członkini/członka Zarządu Krajowego lub całego Zarządu Krajowego określonych w ust. 1 pkt. 13 - 14, wyłączony z głosowania jest cały Zarząd Krajowy.
  3. Przed poddaniem pod głosowanie uchwały, Rada Krajowa obowiązana jest zapytać o opinię co do jej treści Zarząd Okręgu, którego uchwała dotyczy. Opinia Zarządu Okręgu nie jest wiążąca dla Rady Krajowej, jednakże w przypadku podjęcia uchwały niezgodnej z opinią Zarządu Okręgu, Rada Krajowa obowiązana jest przytoczyć tę opinię wraz z wskazaniem przyczyn jej nieuwzględnienia.
  4. Rada Krajowa może tworzyć stałe i nadzwyczajne komisje oraz koła tematyczne do opracowania programu, analiz i ekspertyz. Szczegółowe zasady organizacji komisji oraz kół tematycznych określone są uchwałami Rady Krajowej.
  5. Rada Krajowa może powołać Kolegium Programowe w celu prowadzenia prac nad postulatami programowymi Razem. W skład Kolegium Programowego mogą wchodzić osoby niebędące członkiniami/członkami Razem. Sposób powoływania Kolegium Programowego oraz zakres jego kompetencji ustala uchwała Rady Krajowej.
  6. Rada Krajowa może podjąć uchwałę o wyrażeniu zgody na przynależność członkiń/członków Razem do innej partii politycznej lub na ich kandydowanie do organów władzy publicznej z ramienia innego komitetu wyborczego. Nazwa partii lub komitetu, o których mowa wyżej, musi być jednoznacznie wskazana w uchwale. Rada Krajowa podejmuje uchwałę o której mowa w zdaniu pierwszym i drugim w terminie 7 dni od daty złożenia wniosku w tej sprawie.

Art. 27. (skład RK)

1. W skład Rady Krajowej wchodzi:
  - 1) 16 radnych przedstawicielek/przedstawicieli województw;
  - 2) 1 radna/radny przedstawicielka/przedstawiciel okręgów zagranicznych;
  - 3) radne/radni wybierani w wyborach powszechnych;
  - 4) członkinie i członkowie Zarządu Krajowego;
  - 5) posłanki/postowie i senatorki/senatorowie, będące/będący członkiniami/członkami Razem, w trakcie sprawowania swojego mandatu;
  - 6) posłanki/postowie do Parlamentu Europejskiego będące/będący członkiniami/członkami Razem w trakcie sprawowania swojego mandatu.
2. Członkinie/członkowie Rady Krajowej, o których mowa art. 27 ust. 1 pkt 1 – 6, działają w interesie Razem jako całości. Organy terenowe Razem nie są uprawnione do udzielania członkiniom/członkom Rady Krajowej instrukcji.
3. Rada Krajowa powołuje ze swojego składu prezydium, które koordynuje prace Rady Krajowej. Prezydium Rady Krajowej składa się z nie mniej niż 3 osób.
4. W przypadku odwołania Zarządu Krajowego albo niemożności jego działania, kompetencje Zarządu Krajowego określone w art. 32 ust. 2 pkt. 1 - 3 oraz 9 - 15 wykonuje Prezydium Rady Krajowej.
5. Posiedzenia Rady Krajowej zwoływane są przez Prezydium Rady Krajowej:
  - a) z własnej inicjatywy;
  - b) na wniosek Zarządu Krajowego;
  - c) na wniosek $\frac{1}{4}$ członkiń/członków Rady Krajowej.

Art. 28. (wybory do RK)

1. W pierwszej kolejności radne/radnych przedstawicieli województw oraz okręgów zagranicznych wybierają członkinie i członkowie okręgów spośród kandydatów zgłoszonych w danym województwie i okręgach zagranicznych. Każde województwo oraz okręgi zagraniczne wybierają po jednej radnej/jednym radnym.
2. Pozostali radni/radne wybierani/wyberane są w drugiej kolejności spośród wszystkich członków Razem w wyborach powszechnych. Wybory powszechne odbywają się z zachowaniem parytetu, przy uwzględnieniu wyników wyborów w województwach i okręgach zagranicznych.
3. W przypadku powstania wakatów w Radzie Krajowej wśród radnych przedstawicieli województw lub okręgów zagranicznych, przeprowadza się

wybory uzupełniające zgodnie z ust. 1. Wybory uzupełniające przeprowadza się z zachowaniem parytetu.

4. W przypadku powstania wakatu w Radzie Krajowej wśród radnych wybranych w wyborach powszechnych, przeprowadza się wybory uzupełniające zgodnie z ust. 2. Wybory uzupełniające przeprowadza się z zachowaniem parytetu.
5. Przedstawicielki/przedstawiciele jednego województwa nie mogą stanowić więcej niż $\frac{1}{4}$ części składu Rady Krajowej, wybieranego na podstawie ust 1-4.

Art 29. (odwołanie radnej/radnego przez Radę Krajową)

W razie rażącej bezczynności, zdefiniowanej w regulaminie Rady Krajowej, radna/radny może zostać odwołany przez Radę Krajową większością $\frac{3}{4}$ głosów. Rada Krajowa informuje radną/radnego o treści uchwały w terminie siedmiu dni od daty jej podjęcia. Od tej uchwały radnej/radnemu przysługuje odwołanie do Partyjnego Sądu Koleżeńskiego w terminie siedmiu dni od daty jej podjęcia.

Art 30. (odwołanie radnej/radnego w drodze referendum)

1. Radna/radny wybrany zgodnie z art. 28 ust. 1 może zostać odwołany w drodze referendum, które przeprowadza się w województwie lub okręgach zagranicznych z którego została wybrana/został wybrany radna/radny. Art. 61 ust. 3 nie stosuje się.
2. Referendum określone w ust. 1 przeprowadza Krajowa Komisja Wyborcza na wniosek:
  - a) Rady Wojewódzkiej, działającej na terenie województwa;
  - b) 1/20 członkiń/członków województwa, nie mniej jednak niż 10 członkiń/członków, albo
  - c) na wniosek zarządów okręgów zagranicznych.
3. W przypadku nieodwołania radnej/radnego w drodze referendum zgodnie z ust. 1 - 2, ponowny wniosek o tej sprawie może być złożony nie wcześniej niż sześć miesięcy od daty ogłoszenia wyników poprzedniego referendum.

Art 31. (odwołanie całej RK)

1. Rada Krajowa może zostać odwołana w drodze referendum.
2. W przypadku nieodwołania Rady Krajowej w drodze referendum z ust. 1, ponowny wniosek o tej sprawie może być złożony nie wcześniej niż sześć miesięcy od daty ogłoszenia wyników poprzedniego referendum.

Oddział 3. Zarząd Krajowy

Art. 32. (rola ZK)

1. Zarząd Krajowy jest organem wykonawczym Razem.
2. Do kompetencji Zarządu Krajowego należy:
  - 1) reprezentowanie Razem na zewnątrz;
  - 2) wykonywanie uchwał Kongresu i Rady Krajowej, w tym dokumentów programowych Razem;
  - 3) prowadzenie bieżącej działalności politycznej Razem na poziomie ogólnokrajowym i międzynarodowym w sposób niesprzeczny z uchwałami Kongresu i Rady Krajowej;
  - 4) kierowanie bieżącą działalnością organizacyjną Razem;
  - 5) koordynowanie działalności organów terenowych Razem i sprawowanie nadzoru nad nimi w zakresie zgodności ze statutem, uchwałami organów wyższego szczebla, zgodności z celami partii oraz gospodarnością;
  - 6) odpowiadanie za sprawy finansowe i majątkowe Razem, w tym:
    - a) opracowywanie ramowych planów przychodów i wydatków Razem;
    - b) zarządzanie majątkiem Razem;
    - c) opracowywanie instrukcji finansowych;
    - d) przedstawianie sprawozdań finansowych Radzie Krajowej;
  - 7) zatrudnianie pracowniczek/pracowników Razem;
  - 8) składanie oświadczeń woli w sprawach majątkowych Razem;
  - 9) uchylanie uchwał organów terenowych Razem sprzecznych z postanowieniami statutu, uchwałami organów Razem wyższego szczebla, niezgodnych z celami partii lub uznanych za niegospodarne;
  - 10) zawieszanie organów terenowych Razem lub odwoływanie członkiń/członków takiego organu, w przypadku prowadzenia przez ten organ działalności sprzecznej z postanowieniami statutu i uchwałami organów Razem wyższego szczebla;
  - 11) powoływanie komisarki/komisarza w przypadku braku możliwości działania organu terenowego Razem;
  - 12) rozwiązywanie okręgu z powodu prowadzenia przez okręg działalności sprzecznej z postanowieniami statutu i uchwałami organów Razem wyższego szczebla;

- 13) powołanie Sekretariatu oraz opracowanie jego regulaminu;
  - 14) koordynowanie rozwoju kadr Razem, w tym działalności edukacyjnej i wydawniczej;
  - 15) kierowanie polityką medialną Razem.
3. Przed poddaniem pod głosowanie uchwały, Zarząd Krajowy obowiązany jest zapytać o opinię co do jej treści Zarząd Okręgu, którego uchwała dotyczy. Opinia Zarządu Okręgu nie jest wiążąca dla Zarządu Krajowego, jednakże w przypadku podjęcia uchwały niezgodnej z opinią Zarządu Okręgu, Zarząd Krajowy obowiązany jest przytoczyć tę opinię wraz ze wskazaniem przyczyn jej nieuwzględnienia.

Art. 33. (członkinie ZK)

1. Zarząd Krajowy liczy co najmniej 3 członkiń/członków wybranych w wyborach powszechnych.
2. Ustępujący członek Zarządu Krajowego, który nie uzyskał absolutorium Kongresu w związku z pełnioną funkcją, nie może kandydować do organów krajowych Razem przez rok od uchwały Kongresu nie udzielającej absolutorium.
3. Zarząd Krajowy może powoływać grupy robocze, wspomagające go w realizacji obowiązków statutowych, wyznaczając jednocześnie koordynatorkę/koordynatora ich prac.
4. Zarząd Krajowy może udzielać członkiniom i członkom Razem pełnomocnictw politycznych. Uchwała o nadaniu pełnomocnictwa politycznego powinna wskazywać co najmniej: upoważnioną osobę, zakres udzielonego upoważnienia oraz czas trwania upoważnienia, ale nie dłuższy niż kadencja Zarządu Krajowego.
5. Członkinie/członkowie Zarządu Krajowego mogą pozostawać w stosunku pracy z Razem. Decyzja o zatrudnieniu musi zostać zaakceptowana przez Radę Krajową.
6. Posiedzenia Zarządu Krajowego zwoływane są przez którąkolwiek/któregokolwiek z członkiń/ członków Zarządu Krajowego.

Art. 34. (sprawozdania ZK)

1. Członkinie/członkowie Zarządu Krajowego przedstawiają Radzie Krajowej, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, sprawozdanie ze swojej działalności.
2. Na żądanie Rady Krajowej, członkinie/członkowie Zarządu Krajowego niezwłocznie udzielają Radzie Krajowej wyjaśnień dotyczących działań podejmowanych w zakresie bieżącej działalności Razem lub możliwości podjęcia takich działań.

3. Zarząd Krajowy może zwrócić się do Rady Krajowej o niezwłoczne opracowanie stanowiska w istotnych sprawach dotyczących bieżących wydarzeń politycznych.

Art. 35. (odwołania od decyzji ZK)

1. Od uchwał Zarządu Krajowego w przedmiocie:
  - 1) uchylenia uchwały organu terenowego Razem;
  - 2) zawieszenia organu terenowego Razem;
  - 3) odwołania członkini/członka organu terenowego Razem;
  - 4) powołania komisarza;
  - 5) rozwiązania okręgu;

odwołanie do Rady Krajowej przysługuje wszystkim członkiniom/członkom okręgu lub województwa, którego dotyczy uchwała.

2. Odwołanie od uchwały Zarządu Krajowego wraz z uzasadnieniem wnosi się do prezydium Rady Krajowej w terminie dwóch tygodni od opublikowania uchwały.
3. Zarząd Krajowy może nadać uchwałom wskazanym w ust. 1 rygor natychmiastowej wykonalności.
4. Rada Krajowa może wstrzymać natychmiastową wykonalność uchwały określonej w ust. 1 pkt. 3.
5. Wstrzymanie natychmiastowej wykonalności uchwały określonej w ust. 1 pkt 3 nie powoduje przywrócenia członkini/członka Razem do funkcji pełnionych w organie.
6. Wybory uzupełniające do organu, z którego odwołano członkinię/członka zgodnie z ust. 1 pkt 3, mogą zostać przeprowadzone dopiero po prawomocnym zakończeniu sprawy.

Art. 36. (wybory uzupełniające do ZK)

1. W przypadku zmniejszenia się liczby członkiń/członków Zarządu Krajowego poniżej minimalnej liczby ustalonej zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 5, wakujące miejsca w Zarządzie Krajowym zostaną uzupełnione w wyborach powszechnych.
2. Uzupełniające wybory powszechne przeprowadza się niezwłocznie.

Art. 37. (odwoływanie ZK w referendum)

1. Zarząd Krajowy może zostać odwołany w drodze referendum.

2. W przypadku nieodwołania Zarządu Krajowego w drodze referendum z ust. 1, ponowny wniosek o tej sprawie może być złożony nie wcześniej niż sześć miesięcy od daty ogłoszenia wyników poprzedniego referendum.

Oddział 4. Krajowa Komisja Rewizyjna

Art. 38. (rola KKR)

1. Krajowa Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Razem.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna sprawuje kontrolę nad działalnością organów Razem pod kątem zgodności ze statutem, regulaminami działania organów Razem i uchwałami, kontroluje całokształt działalności organizacyjnej i finansowej Razem oraz rozstrzyga spory kompetencyjne pomiędzy organami Razem.
3. Do kompetencji Krajowej Komisji Rewizyjnej należy:
  - 1) ocenianie przestrzegania zasad celowości, rzetelności i gospodarności w zarządzaniu majątkiem i funduszami Razem, w tym prawidłowości sporządzania ramowych planów przychodów i wydatków oraz sprawozdań finansowych;
  - 2) kontrola przestrzegania zasad gospodarowania majątkiem i finansami Razem oraz zaciągania zobowiązań majątkowych przez Zarząd Krajowy;
  - 3) przeprowadzanie co pół roku ewaluacji działań poszczególnych członkiń i członków Zarządu Krajowego;
  - 4) rozpatrywanie wniosków o stwierdzenie nieważności uchwał organów krajowych Razem;
  - 5) rozpatrywanie odwołań od decyzji Krajowej Komisji Wyborczej w kwestii stwierdzenia ważności wyborów powszechnych przeprowadzanych w Razem;
  - 6) opiniowanie wniosku o zwołanie referendum wiążącego;
  - 7) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych organów Razem;
  - 8) dokonywanie wykładni statutu partii;
  - 9) rekomendowanie Kongresowi udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium członkiniom i członkom Zarządu Krajowego.
4. Rozpatrując wniosek o stwierdzenie nieważności uchwały organu Razem Krajowa Komisja Rewizyjna jest uprawniona do wstrzymania wykonalności zaskarżonej uchwały.

5. Uchwały Krajowej Komisji Rewizyjnej wydane na podstawie ust. 4 pkt 8 są wiążące dla wszystkich organów oraz członkiń/członków Razem z zastrzeżeniem ust. 6 i art. 22 ust. 2 pkt 7.
6. Uchwała Krajowej Komisji Rewizyjnej wydana na podstawie ust. 3 pkt 8 może zostać uchylona w drodze referendum wiążącego.
7. W przypadku odwołania Zarządu Krajowego albo niemożności jego działania, kompetencje Zarządu Krajowego określone w art. 32 ust. 2 pkt. 4 - 8 wykonuje Krajowa Komisja Rewizyjna.
8. W wypadku wskazanym w ust 7 do składania oświadczeń woli w imieniu Razem konieczne jest współdziałanie łączne co najmniej dwóch członkiń/członków Krajowej Komisji Rewizyjnej.

Art. 39. (członkinie KKR)

1. Krajowa Komisja Rewizyjna liczy co najmniej 5 członkiń/członków wybranych w wyborach powszechnych.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna na pierwszym swoim posiedzeniu, które odbywa się nie później niż w ciągu miesiąca od daty zakończenia Kongresu, wybiera ze swego składu koordynatorkę/koordynatora.
3. Członkinie/członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej mogą brać udział w posiedzeniach wszystkich organów Razem.

Oddział 5. Krajowa Komisja Wyborcza

Art. 40. (rola KKW)

1. Krajowa Komisja Wyborcza jest organem, do którego kompetencji należy:
  - 1) przedstawienie Radzie Krajowej projektu zasad przeprowadzania wyborów powszechnych do organów krajowych Razem;
  - 2) zarządzanie wyborów powszechnych do organów krajowych i terenowych Razem;
  - 3) rejestracja kandydatek i kandydatów w wyborach powszechnych do organów krajowych Razem;
  - 4) nadzór nad kampanią wyborczą kandydatów i kandydatek w wyborach powszechnych do organów krajowych Razem;
  - 5) przeprowadzenie wyborów powszechnych do organów Razem we współpracy z innymi organami Razem;
  - 6) rozpatrywanie odwołań wyborczych;

- 7) ogłaszanie wyników wyborów;
  - 8) stwierdzenie ważności wyborów;
  - 9) organizowanie referendów wewnątrzpartyjnych.
2. W przypadku odwołania całego organu lub niemożliwości jego działania Krajowa Komisja Wyborcza zarządza przeprowadzenie wyborów w terminie 14 dni od daty odwołania lub niemożliwości działania organu.

Art. 41. (członkinie KKW)

1. Krajowa Komisja Wyborcza składa się z minimum 3 i maksymalnie z 9 członkiń/członków.
2. Z zastrzeżeniem art. 19 ust. 2 Statutu, członkiem/członkinią Krajowej Komisji Wyborczej może zostać każdy/każda członek/członkini Razem, jeśli uzyska poparcie:
  - a) 20 członkiń/członków Razem;
  - b) 5 członkiń/członków Rady Krajowej.
  - c) Poparcie członkiń i członków Razem oraz radnych może być łączone, w przeliczeniu, że poparcie jednej radnej/jednego radnego jest równoznaczne z poparciem 4 członkiń/członków Razem.
3. Jedna osoba może poprzeć wyłącznie jedną kandydatkę/jednego kandydata. Poparcie może zostać wycofane ze skutkiem na koniec miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do wycofania poparcia. Wycofanie poparcia poniżej wymaganej liczby określonej w ust. 2 skutkuje utratą członkostwa w Krajowej Komisji Wyborczej.
4. Listy poparcia kandydatek/kandydatów do Krajowej Komisji Wyborczej są jawne i podlegają opublikowaniu w systemie informatycznym Razem.
5. Uchwałę w sprawie przyjęcia członkini/członka podejmuje Krajowa Komisja Wyborcza na podstawie oświadczenia kandydatki/kandydata, w terminie 7 dni od daty jego złożenia.
6. W razie braku możliwości podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 6, uchwałę taką podejmuje Prezydium Rady Krajowej. W takim wypadku oświadczenie, o którym mowa w ust. 6 kandydatka/kandydat składa do Prezydium Rady Krajowej.
7. W przypadku uzyskania poparcia przez większą liczbę członków/członkiń niż określona w ust. 1, członkinie/członków Krajowej Komisji Wyborczej wybiera Rada Krajowa spośród zgłaszających się.

Art. 42. (Prace KKW)

1. Krajowa Komisja Wyborcza wybiera ze swojego składu koordynatorkę/koordynatora prac.
2. Krajowa Komisja Wyborcza przyjmuje regulamin swojej pracy.
3. Terminy składania odwołań wyborczych określają zasady przeprowadzania wyborów powszechnych do organów Razem oraz regulamin Krajowej Komisji Wyborczej.
4. Krajowa Komisja Wyborcza rozstrzyga o ważności wyborów w terminie 10 dni od daty ich zakończenia.
5. Krajowa Komisja Wyborcza może unieważnić wybory powszechne do organów Razem. W takim przypadku pełnienie funkcji w organie, do którego wybory zostały unieważnione, przejmują – do czasu zakończenia kolejnych wyborów – członkinie/członkowie organu, którzy pełnili funkcję w poprzedniej kadencji. Art. 16 nie stosuje się.
6. Od decyzji Krajowej Komisji Wyborczej przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Rewizyjnej. Krajowa Komisja Rewizyjna zobowiązana jest rozpatrzyć odwołanie w ciągu 10 dni od daty jego otrzymania.

Rozdział 3. Terenowe jednostki organizacyjne

Oddział 1. Okręgi

Art. 43. (ogólnie o okręgach)

1. Podstawową jednostką organizacyjną Razem jest okręg.
2. Wszystkie członkinie/wszyscy członkowie Razem należą do okręgów. Dopuszczalne jest członkostwo tylko w jednym okręgu.
3. Członkini/członek Razem może złożyć wniosek o przeniesienie do innego, wybranego przez siebie okręgu. Wniosek ten składa się do Zarządu Okręgu, do którego ma nastąpić przeniesienie. Z chwilą podjęcia przez ten Zarząd Okręgu uchwały o przyjęciu do okręgu danej członkini/członka Razem, staje się ona/on jego członkinią/członkiem. O tym fakcie ten Zarząd Okręgu niezwłocznie powiadamia Zarząd Okręgu właściwy dla okręgu, z którego odeszła ta członkini/odszedł ten członek Razem.
4. Okręg obejmuje terytorium co najmniej jednego powiatu. Na terenie jednego powiatu może działać tylko jeden okręg.
5. Okręgi rejestruje, rozwiązuje oraz ustala ich zasięg terytorialny w drodze uchwały Zarząd Krajowy na wniosek zainteresowanych członkiń/członków.

6. Okręg liczy co najmniej 15 członkiń/członków. Zarząd Krajowy, w indywidualnych przypadkach, może podjąć uchwałę, w której określi mniejszą liczebność okręgu.
7. Okręg jest rozwiązywany uchwałą Zarządu Krajowego, jeżeli liczba jego członkiń/członków spadnie poniżej 10 osób.

Art. 44. (okręgi nadzwyczajne)

1. Zarząd Krajowy może tworzyć okręgi nadzwyczajne, w szczególności w celu umożliwienia działania w Razem członkiniom/członkom zamieszkałym poza obszarem działania innych okręgów lub poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Do okręgów nadzwyczajnych stosuje się przepisy o okręgach, z wyjątkiem zmian wynikających z niniejszego artykułu.
2. Okręg nadzwyczajny nie należy do żadnej organizacji regionalnej i podlega bezpośrednio organom krajowym Razem.
3. Okręg nadzwyczajny nie musi być strukturą terytorialną, musi jednak liczyć nie mniej niż 10 członkiń/członków. Zarząd Krajowy, w indywidualnych przypadkach, może podjąć uchwałę, w której określi mniejszą liczebność okręgu nadzwyczajnego.

Art. 45. (organy okręgu)

Organami okręgu są:

- 1) Walne Zebranie Okręgu;
- 2) Rada Okręgu;
- 3) Zarząd Okręgu.

Art. 46. (Walne Zebrania Okręgu)

1. Walne Zebranie Okręgu jest najwyższą władzą okręgu.
2. Walne Zebranie Okręgu stanowi ogół członkiń/członków okręgu.
3. Walne Zebranie Okręgu zwoływane jest przez Zarząd Okręgu z własnej inicjatywy, na wniosek Rady Okręgu lub $\frac{1}{3}$ członkiń/członków Okręgu. Zwołanie Walnego Zebrania Okręgu następuje nie później niż na trzy tygodnie przed terminem jego odbycia.
4. Termin i miejsce Walnego Zebrania Okręgu muszą być ogłoszone i udostępnione członkiniom/ członkom z przynajmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. Przy wyborze terminu i miejsca należy dołożyć staranności, aby były one dogodne dla jak największej liczby członkiń/członków.
5. Przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zebrania Okręgu musi być ogłoszony i udostępniony członkiniom/członkom jego planowany porządek

obrad. Po tym terminie nie są dozwolone zmiany w porządku obrad obejmujące dodanie następujących punktów:

- 1) zmiany w organach okręgu;
- 2) przyjęcie sprawozdania z działalności organów okręgu;
- 3) wybór delegatek/delegatów do organów wyższych szczebli;
- 4) uchwalenie planu finansowego okręgu;
- 5) uchwalenie programu działalności okręgu;
- 6) uchwalenie współpracy z innymi organizacjami politycznymi;
- 7) zatwierdzenie list wyborczych do samorządu.

6. Walne Zebranie Okręgu:

- 1) wybiera i odwołuje członkinie/członków Zarządu Okręgu, z zastrzeżeniem ust. 7;
- 2) wybiera i odwołuje koordynatorkę/koordynatora Okręgu, z zastrzeżeniem ust.7;
- 3) wybiera i odwołuje członkinie/członków Rady Okręgu, z zastrzeżeniem ust. 7;
- 4) ustala liczbę członkiń/członków Zarządu Okręgu i Rady Okręgu lub decyduje o powołaniu koordynatora/koordynatorki Okręgu;
- 5) przyjmuje sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu;
- 6) przyjmuje sprawozdanie z działalności koordynatorki/koordynatora Okręgu;
- 7) przyjmuje sprawozdanie z działalności Rady Okręgu;
- 8) wybiera i odwołuje delegatki/delegatów okręgu na Kongres Razem, z zastrzeżeniem ust. 7;
- 9) wybiera i odwołuje delegatki/delegatów okręgu do Rady Wojewódzkiej, z zastrzeżeniem ust. 7;
- 10) uchwała program działania okręgu;
- 11) uchyla zakaz łączenia stanowiska we władzach terenowych danego okręgu z mandatem w Radzie Krajowej wynikający z art. 18. Uchylenie zakazu łączenia stanowisk obowiązuje do końca kadencji Rady Krajowej lub do momentu przywrócenia zakazu przez Walne Zebranie Okręgu.

7. Walne Zebranie Okręgu lub Zarząd Okręgu mogą zdecydować o przeprowadzeniu wyborów powszechnych do Zarządu Okręgu, Rady Okręgu,

koordynatora/koordynatorki okręgu lub delegatek/delegatów na Kongres oraz do Rady Wojewódzkiej.

Art. 47. (Rady Okręgu)

1. Okręg liczący co najmniej 60 członkiń/członków może powołać Radę Okręgu.
2. Rada Okręgu liczy co najmniej 6 osób, ale nie więcej niż $\frac{1}{5}$ liczby członkiń/członków Okręgu. Dokładną liczebność Rady Okręgu ustala Walne Zebranie Okręgu. Liczba członkiń/członków Rady Okręgu, o których mowa w ust. 3 pkt 1, nie może być nieparzysta.
3. W skład Rady Okręgu wchodzi:
  - 1) członkinie/członkowie wybrani przez Walne Zebranie Okręgu lub w wyborach powszechnych przeprowadzonych w okręgu;
  - 2) członkinie/członkowie Zarządu Okręgu, z zastrzeżeniem ust. 4 niniejszego artykułu.
4. W sprawach, o których mowa w ust. 5 pkt 4 niniejszego artykułu, Rada Okręgu głosuje z wyłączeniem członkiń/członków Zarządu Okręgu.
5. Do kompetencji Rady Okręgu należy:
  - 1) monitorowanie działalności władz samorządowych w obszarze działania okręgu;
  - 2) opracowywanie dokumentów programowych dotyczących obszaru działania okręgu w sposób niesprzeczny z uchwałami Walnego Zebrania Okręgu;
  - 3) sprawowanie nadzoru nad realizacją przez Zarząd Okręgu programu działania okręgu oraz dokumentów programowych dotyczących obszaru działania okręgu;
  - 4) opracowywanie, na wniosek Zarządu Okręgu lub z własnej inicjatywy, stanowisk Razem w istotnych sprawach dotyczących bieżących wydarzeń politycznych dotyczących obszaru działania okręgu;
  - 5) opracowywanie programu wyborczego okręgu w wyborach samorządowych;
  - 6) tworzenie i wspieranie inicjatyw lokalnych zgodnych z kierunkiem politycznym Razem w obszarze działania okręgu;
6. W województwie, w którym działa tylko jeden okręg, Radzie Okręgu przysługują kompetencje Rady Wojewódzkiej.
7. Rada Okręgu powołuje ze swojego składu prezydium, które koordynuje prace Rady Okręgu. Prezydium Rady Okręgu składa się z nie mniej niż 3 osób.

8. Rada Okręgu może tworzyć stałe i nadzwyczajne komisje tematyczne do opracowania programu, analiz i ekspertyz. W skład komisji wchodzić mogą osoby niebędące członkiniami/członkami Rady Okręgu.
9. Posiedzenia Rady Okręgu zwoływane są przez Prezydium Rady Okręgu:
  - 1) z własnej inicjatywy;
  - 2) na wniosek Zarządu Okręgu,
  - 3) na wniosek $\frac{1}{4}$ członkiń/członków Rady Okręgu lub $\frac{1}{10}$ członków okręgu.

Art. 48. (Zarząd Okręgu)

1. Zarząd Okręgu składa się z co najmniej 3 członkiń/członków. Dokładną liczebność Zarządu Okręgu ustala Walne Zebranie Okręgu.
2. Do kompetencji Zarządu Okręgu należy:
  - 1) kierowanie bieżącą działalnością okręgu;
  - 2) reprezentowanie okręgu na zewnątrz;
  - 3) podejmowanie uchwał o przyjęciu lub odmowie przyjęcia członkiń/członków;
  - 4) wykonywanie uchwał Walnego Zebrania Okręgu i Rady Okręgu;
  - 5) prowadzenie spraw finansowych i majątkowych okręgu w zakresie określonym przez Zarząd Krajowy;
  - 6) powoływanie i rozwiązywanie Kół terenowych;
  - 7) uchwalanie regulaminu działania Kół terenowych;
  - 8) opracowywanie stanowisk w istotnych sprawach dotyczących bieżących wydarzeń politycznych, związanych z obszarem działania okręgu;
  - 9) prowadzenie negocjacji z innymi partiami/organizacjami w obszarze działania okręgu;
  - 10) opiniowanie projektów uchwał Rady Krajowej dotyczących spraw na terenie których działa okręg.
3. Zarząd Okręgu zobowiązany jest wydać opinię o której mowa w ust. 2 pkt. 10 oraz art 26 ust. 3, w terminie 7 dni od daty wpłynięcia wniosku Rady Krajowej.
4. W okręgach, w których nie powołano Rady Okręgu, Zarządowi Okręgu przysługują ponadto kompetencje Rady Okręgu, o których mowa w art. 47.
5. Zarząd Okręgu wyznacza spośród swoich członkiń/członków koordynatorki/koordynatorów poszczególnych obowiązków statutowych, w tym w szczególności:

- 1) koordynatorkę/koordynatora bieżącej działalności organizacyjnej okręgu;
  - 2) koordynatorkę/koordynatora spraw finansowych;
  - 3) koordynatorkę/koordynatora spraw członkowskich;
  - 4) koordynatorkę/koordynatora współpracy okręgu z organami Razem wyższego szczebla.
6. Zarząd Okręgu może powoływać grupy robocze, wspomagające go w realizacji obowiązków statutowych, wyznaczając jednocześnie koordynatora/koordynatorkę ich prac.

Art. 49. (Sprawozdania RO i ZO)

1. Członkinie/członkowie Zarządu Okręgu przedstawiają Radzie Okręgu, a w przypadku jej niepowołania Walnemu Zebraniu Okręgu, nie rzadziej niż raz na rok, sprawozdanie ze swojej działalności. Nie rzadziej niż raz na trzy miesiące Zarząd Okręgu przedstawia członkiniom/członkom pisemne sprawozdanie ze swojej działalności, publikując je w serwisie internetowym Razem oraz przesyłając je członkiniom/członkom należącym do okręgu pocztą elektroniczną.
2. Na żądanie Rady Okręgu lub Walnego Zebrania Okręgu, członkinie/członkowie Zarządu Okręgu niezwłocznie udzielają Radzie Okręgu lub Walnemu Zebraniu Okręgu wyjaśnień dotyczących działań podejmowanych w zakresie bieżącej działalności okręgu lub możliwości podjęcia takich działań.
3. Zarząd Okręgu może zwrócić się do Rady Okręgu o niezwłoczne opracowanie stanowiska w istotnych sprawach dotyczących bieżących wydarzeń politycznych związanych z obszarem działania okręgu.
4. Inne relacje między Radą Okręgu i Zarządem Okręgu określa regulamin współpracy uchwalany przez Walne Zebranie Okręgu.

Art. 50. (koordynatorka/koordynator okręgu)

1. W przypadku braku możliwości powołania Zarządu Okręgu, Walne Zebranie Okręgu może powołać koordynatorkę/koordynatora okręgu.
2. Koordynatorkę/koordynatora powołuje się na okres jednego roku lub do chwili powołania Zarządu Okręgu.
3. Do koordynatorki/koordynatora okręgu stosuje się odpowiednio przepisy art. 47 i 48.

Oddział 2. Koła

Art. 51. (Koła terenowe)

1. Koło terenowe jest jednostką pomocniczą okręgu powoływaną w celu usprawnienia działania okręgu.
2. Zarząd Okręgu może powołać Koło na wniosek co najmniej 3 osób, wyznaczając jednocześnie obszar działania Koła.
3. Od uchwały Zarządu Okręgu o powołaniu lub odwołaniu Koła wszystkim członkiniom/członkom okręgu przysługuje odwołanie do Rady Okręgu, a w przypadku braku Rady Okręgu do Walnego Zebrania Okręgu.
4. Jedna osoba może należeć tylko do jednego Koła terenowego.

Art. 52. (kompetencje Koła)

1. Do kompetencji Koła należy:
  - 1) monitorowanie inicjatyw lokalnych w obszarze działania Koła;
  - 2) monitorowanie działalności władz samorządowych w obszarze działania Koła;
  - 3) tworzenie i wspieranie inicjatyw lokalnych, zgodne z kierunkiem politycznym Razem, pod nadzorem Zarządu Okręgu i w granicach wyznaczonych przez Radę Okręgu;
  - 4) tworzenie projektów uchwał dotyczących spraw lokalnych;
  - 5) realizacja kompetencji delegowanych przez Zarząd Okręgu.
2. Koło wykonuje swoje kompetencje przez Zebranie Koła, Zarząd Koła lub Koordynatorkę/Koordynatora Koła, jeśli zostanie powołana/powołany. Zasady działania Koła określa regulamin Koła.

Oddział 3. Struktury wojewódzkie

Art. 53. (Rady Wojewódzkie)

Rady Wojewódzkie Razem powołuje się w województwach, w których działa więcej niż jeden okręg.

Art. 54. (kompetencje Rady Wojewódzkiej)

1. Rada Wojewódzka składa się z członkiń/członków Zarządów Okręgów, delegatek/delegatów okręgów wybieranych przez Walne Zebrania Okręgów, radnych sejmików wojewódzkich, rad miejskich i rad gmin oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

2. Do kompetencji Rady Wojewódzkiej należy:
  - 1) koordynowanie działalności okręgów wchodzących w skład województwa;
  - 2) reprezentowanie Razem w sprawach województwa;
  - 3) monitorowanie działalności władz samorządowych na terenie województwa;
  - 4) uchwalanie programu Razem w województwie oraz programu wyborczego województwa w wyborach samorządowych;
  - 5) realizacja programu w województwie oraz dokumentów programowych dotyczących województwa;
  - 6) opracowywanie stanowisk Razem w istotnych sprawach dotyczących bieżących wydarzeń politycznych związanych z województwem;
  - 7) tworzenie i wspieranie inicjatyw lokalnych zgodnych z kierunkiem politycznym Razem na terenie województwa.
3. Rada Wojewódzka powołuje ze swego składu prezydium, które koordynuje jej prace i reprezentuje Radę Wojewódzką na zewnątrz. Prezydium Rady Wojewódzkiej składa się z nie mniej niż 3 osób.
4. Posiedzenia Rady Wojewódzkiej zwoływane są przez Prezydium Rady Wojewódzkiej:
  - 1) z własnej inicjatywy;
  - 2) na wniosek $\frac{1}{4}$ okręgów działających w województwie;
  - 3) na wniosek Zarządu Krajowego.
5. Rada Wojewódzka może tworzyć stałe i nadzwyczajne komisje tematyczne do opracowania programu, analiz i ekspertyz. W skład komisji wchodzić mogą osoby niebędące członkiniami/członkami Rady Wojewódzkiej.

Rozdział 4. Partyjny Sąd Koleżeński

Art. 55. (PSK i rodzaje postępowań)

1. Partyjny Sąd Koleżeński orzeka jako sąd pierwszej i drugiej instancji.
2. W pierwszej instancji Partyjny Sąd Koleżeński:
  - 1) prowadzi postępowanie dyscyplinarne w razie podejrzenia naruszenia przez członkinie/członków albo sympatyczki/sympatyków Razem przepisów określonych w art. 6 ust. 3;

- 2) prowadzi postępowanie mediacyjne w sporach między członkiniami/ członkami i sympatyczkami/sympatykami Razem oraz postępowanie interwencyjne;
  - 3) rozpatruje odwołania od uchwał organów Razem w sprawach osobowych;
  - 4) prowadzi inne sprawy w przypadkach wskazanych w statucie.
3. Partyjny Sąd Koleżeński w drugiej instancji rozpatruje odwołania od orzeczeń wydanych przez Partyjny Sąd Koleżeński jako sąd pierwszej instancji, o ile orzeczenia te są zaskarżalne.

Art. 56. (skład PSK)

1. Partyjny Sąd Koleżeński jest wybierany w wyborach powszechnych.
2. Partyjny Sąd Koleżeński składa się z nie mniej niż 9 i nie więcej niż 17 osób.
3. Osoba, która brała udział w wydaniu orzeczenia w pierwszej instancji nie może brać udziału w wydawaniu orzeczenia w tej samej sprawie w drugiej instancji.
4. Partyjny Sąd Koleżeński wybiera ze swojego grona minimum 3-osobowe prezydium odpowiedzialne za koordynację pracy, w szczególności za przydzielanie spraw składom orzekającym.
5. Szczegółowe zasady organizacji oraz postępowań przed Partyjnym Sądem Koleżeńskim określa regulamin uchwalony przez Partyjny Sąd Koleżeński.
6. W sytuacji gdyby Partyjny Sąd Koleżeński nie uchwalił swojego regulaminu na zasadzie określonej w ust. 5, regulamin taki tworzy i zatwierdza Rada Krajowa w formie uchwały.

Art. 57. (zasady postępowania i terminy)

1. Sąd prowadzący postępowanie jest bezstronny i niezależny.
2. Postępowanie wszczyna się na wniosek. Postępowanie dyscyplinarne może być również wszczęte z urzędu.
3. Wniosek oczywiście bezzasadny Sąd pozostawia bez rozpoznania.
4. W sprawach dyscyplinarnych Partyjny Sąd Koleżeński zobowiązany jest przeprowadzić pierwszą rozprawę w terminie miesiąca od wszczęcia postępowania.
5. W toku wszystkich prowadzonych postępowań Partyjny Sąd Koleżeński jest uprawniony do żądania udostępnienia potencjalnie przydatnych w tych sprawach materiałów, od każdego organu Razem, jak również od każdej/ każdego członkini/członka lub sympatyczki/sympatyka Razem, w granicach dozwolonych prawem.

6. Partyjny Sąd Koleżeński nie może odmówić wszczęcia postępowania jedynie z powodu braków formalnych wniosku.
7. Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są obwiniony i wnioskodawca. Stroną postępowania dyscyplinarnego może być również pokrzywdzony.
8. Wnioskodawcą może być także organ Razem, za wyjątkiem Partyjnego Sądu Koleżeńskiego i Krajowej Komisji Rewizyjnej.
9. Postępowanie dyscyplinarne toczy się niezależnie od postępowania karnego o ten sam czyn, może być jednak zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.

Art. 58. (orzeczenia)

1. W postępowaniu dyscyplinarnym Partyjny Sąd Koleżeński po merytorycznym rozpoznaniu sprawy:
  - 1) wydaje wyrok, w którym stwierdza, że obwiniony naruszył zasady określone w art. 6 ust. 3 albo
  - 2) wydaje wyrok, w którym uniewinnia obwinionego, albo
  - 3) proponuje stronom rezolucję, określającą proponowane rozwiązanie sprawy, albo
  - 4) wydaje postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania w razie stwierdzenia braku podstaw do wszczęcia i prowadzenia postępowania.
2. W pozostałych sprawach Partyjny Sąd Koleżeński wydaje postanowienie.
3. Wyrok wydawany jest po przeprowadzeniu jawnej rozprawy. W pozostałych sprawach Partyjny Sąd Koleżeński orzeka na posiedzeniu niejawnym.
4. Jeśli przemawia za tym ważny interes stron lub interes Razem jawność rozprawy może zostać wyłączona przez skład orzekający na wniosek strony albo z urzędu.
5. Osoba, która brała udział w wydaniu orzeczenia zobowiązana jest do zachowania w tajemnicy informacji pozyskanych w trakcie postępowania. Nie dotyczy to informacji jawnych.
6. W terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku albo postanowienia, strona może złożyć wniosek o sporządzenie i doręczenie jej uzasadnienia wyroku albo postanowienia.

Art. 59. (odwołania)

1. W terminie miesiąca od dnia doręczenia wyroku albo postanowienia z uzasadnieniem stronie przysługuje odwołanie do Partyjnego Sądu Koleżeńskiego drugiej instancji.

2. W sprawach dyscyplinarnych, jeśli odwołanie wniosła wyłącznie osoba, wobec której postępowanie jest prowadzone, Partyjny Sąd Koleżeński nie może wydać wyroku mniej korzystnego dla tej osoby.
3. Partyjny Sąd Koleżeński drugiej instancji po rozpoznaniu sprawy:
  - 1) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok lub postanowienie;
  - 2) zmienia zaskarżony wyrok lub postanowienie.
4. Orzeczenie jest prawomocne jeśli nie przysługuje od niego odwołanie.
5. Od wyroku lub postanowienia Partyjnego Sądu Koleżeńskiego zapadłego w drugiej instancji odwołanie nie przysługuje. Wyrok ten jest wykonalny z chwilą ogłoszenia.
6. Od postanowienia Partyjnego Sądu Koleżeńskiego zapadłego w pierwszej instancji, a dotyczącego odwołania od uchwał organów Razem w sprawach osobowych, odwołanie nie przysługuje. Postanowienie to jest wykonalne z chwilą ogłoszenia.

Art. 60. (kary w PSK)

1. Karami w postępowaniu dyscyplinarnym są:
  - 1) upomnienie;
  - 2) nagana;
  - 3) odwołanie z funkcji pełnionej w organach Razem;
  - 4) pozbawienie wszystkich lub niektórych praw w Razem na okres od miesiąca do 2 lat;
  - 5) odmowa udzielenia poparcia przez Razem jako kandydatce/kandydatowi w wyborach na okres do 4 lat;
  - 6) wykluczenie z Razem z zakazem ubiegania się o ponowne członkostwo przez okres do 4 lat albo odebranie statusu sympatyczki/sympatyka z zakazem ubiegania się o nie przez okres do 4 lat.
2. Partyjny Sąd Koleżeński może zastosować jedną lub kilka kar łącznie.
3. Pozbawienie biernego prawa wyborczego powoduje jednocześnie odwołanie z funkcji pełnionych w tych organach Razem, których pozbawienie biernego prawa wyborczego dotyczy.
4. Pozbawienie praw członkini/członka Razem powoduje odwołanie z funkcji pełnionych w organach Razem oraz utratę biernego i czynnego prawa wyborczego do organów Razem, o ile te prawa członkini/członka Razem są niezbędne do pełnienia funkcji w organach Razem.

5. Kary wymienione w ust. 1 pkt 1 - 3 ulegają zatarciu po 2 latach od dnia uprawomocnienia się wyroku.
6. Kary wymienione w ust. 1 pkt 4 - 6 ulegają zatarciu po okresie, na jaki zostały orzeczone.

Dział 4. Referendum

Art. 61. (referenda)

1. W sprawach szczególnej wagi może być przeprowadzone referendum.
2. Referendum może być wiążące lub opiniodawcze. Decyzja przyjęta w drodze referendum wiążącego ma moc uchwały kongresowej.
3. Referendum przeprowadza Krajowa Komisja Wyborcza na wniosek:
  - a) Zarządu Krajowego,
  - b) Rady Krajowej,
  - c) 1/20 członków/członek Razem, przy czym członkowie i członkinie jednego okręgu nie mogą stanowić więcej niż 1/4 łącznej liczby wnioskujących;
  - d) Zarządów Okręgów z 1/5 okręgów.
4. Wniosek o przeprowadzenie referendum musi zawierać wskazanie, czy referendum jest wiążące czy opiniodawcze oraz nie więcej niż trzy pytania, tak sformułowane, aby możliwa była odpowiedź „tak” lub „nie” lub „wstrzymuję się”, albo podające maksymalnie 5 opcji do ewentualnego uszeregowania w kolejności preferencji.
5. Wniosek o przeprowadzenie referendum wiążącego przedstawia się Krajowej Komisji Rewizyjnej do zaopiniowania.
6. Referendum wiążące przeprowadza się nie wcześniej niż 14 dni i nie później niż 30 dni od daty złożenia wniosku.
7. Referendum opiniodawcze nie może być przeprowadzone później niż 14 dni od daty złożenia wniosku.
8. Do ważności referendum wymagana jest frekwencja 20%.
9. Szczegółowy tryb przeprowadzania referendum określa uchwała Rady Krajowej.

Art 62 (referendum okręgowe)

1. Zarząd Okręgu, Rada Okręgu lub Walne Zebranie Okręgu może zdecydować o przeprowadzeniu referendum okręgowego. Do referendum okręgowego ma zastosowanie art. 61 ust. 2, 6 i 7.

2. Decyzja przyjęta w drodze wiążącego referendum okręgowego ma moc uchwały Walnego Zebrania Okręgu.

Dział 5. Majątek i finanse

Art. 63. (majątek Razem)

1. Majątek Razem stanowią nieruchomości, prawa majątkowe i niemajątkowe, środki pieniężne oraz rzeczy ruchome.
2. Majątek Razem powstaje:
  - 1) ze składek członkowskich;
  - 2) z darowizn, spadków i zapisów;
  - 3) z subwencji i dotacji z budżetu państwa;
  - 4) z dochodów z majątku partii, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
  - 5) z dochodów z działalności własnej, zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Źródła finansowania Razem są jawne.
4. Zarząd Krajowy prowadzi rachunkowość Razem zgodnie z obowiązującymi przepisami, a sprawozdania finansowe przedstawia Radzie Krajowej do zatwierdzenia.

Art. 64. (oświadczenia woli)

Do składania oświadczeń woli w imieniu Razem konieczne jest współdziałanie łączne co najmniej dwóch członków/członków Zarządu Krajowego.

Art. 65. (Fundusze Wyborczy i Ekspercki)

1. Zarząd Krajowy powołuje Fundusz Wyborczy i Fundusz Ekspercki.
2. Zarząd Krajowy opracowuje, a Rada Krajowa zatwierdza, zasady gospodarowania Funduszem Wyborczym i Funduszem Eksperckim.

Art. 66. (kontrola RK nad operacjami finansowymi)

Uchwała Rady Krajowej wymagana jest dla:

- 1) zaciągnięcia kredytu bankowego;
- 2) nabycia lub zbycia nieruchomości;

- 3) nabycia lub zbycia obligacji Skarbu Państwa i bonów skarbowych Skarbu Państwa;
- 4) zaciągnięcia zobowiązania finansowego powyżej 100 tys. zł.

Art. 67. (zakazy dot. finansów)

W Razem zabrania się:

- 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Razem w stosunku do jego członków/członkowie, członków/członkowie organów lub pracownic/pracowników oraz osób, z którymi członkinie/członkowie, członkinie/członkowie organów oraz pracownice/pracownicy Razem pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związane/związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”;
- 2) przekazywania majątku Razem na rzecz jego członków/członkowie, członków/członkowie organów lub pracownic/pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- 3) wykorzystywania majątku Razem na rzecz członków/członkowie, członków/członkowie organów lub pracownic/pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu Razem;
- 4) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkinie/członkowie Razem, członkinie/członkowie organów Razem lub pracownice/pracownicy oraz ich osoby bliskie, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Dział 6. Postanowienia końcowe

Art. 68. (zmiany w statucie)

Uchwalenie nowego statutu lub zmian w statucie dokonywane jest przez Kongres większością $\frac{2}{3}$ głosów przy obecności co najmniej połowy tych uprawnionych do głosowania, które zarejestrowały/którzy zarejestrowali się jako obecne/obecni przed rozpoczęciem obrad.

Art. 69 (układanie list wyborczych)

1. Listy kandydatek/kandydatów w wyborach samorządowych z wyjątkiem szczebla wojewódzkiego układają i zatwierdzają Rady Okręgów właściwe dla danego okręgu wyborczego.
2. Listy kandydatek/kandydatów w wyborach samorządowych na szczeblu wojewódzkim układa i zatwierdza Rada Wojewódzka.
3. Listy kandydatek/kandydatów w wyborach do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego układa zespół negocjacyjny wybrany przez Radę Krajową w konsultacji z Radami Okręgów właściwymi dla danego okręgu wyborczego. Listy takie powinny zostać zaopiniowane przez Zarząd Krajowy.
4. Jeżeli zespół negocjacyjny nie przedstawi kompletnej listy wyborczej na 80 dni przed dniem wyborów, listę wyborczą układa Zarząd Krajowy w konsultacji z Radami Okręgów.
5. W przypadku startu koalicyjnego lub w porozumieniu wyborczym w wyborach do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego, listę wyborczą na miejsca 1-3 w danych okręgach wyborczych układa zespół negocjacyjny wybierany przez Radę Krajową w konsultacji z Radami Okręgów właściwych dla danego okręgu wyborczego.
6. Listy wyborcze zatwierdza Rada Krajowa w terminie 7 dni od daty przedstawienia jej list do zatwierdzenia.

Art. 70. (łączenie się z inną partią)

1. Uchwała o połączeniu się Razem z inną partią lub partiami politycznymi może być podjęta przez Kongres większością $\frac{2}{3}$ głosów przy obecności co najmniej połowy tych uprawnionych do głosowania, które zarejestrowały/którzy zarejestrowali się jako obecne/obecni przed rozpoczęciem obrad.
2. Uchwała o połączeniu określi przeznaczenie majątku i środków finansowych Razem.

Art. 71. (rozwiązanie partii)

1. Uchwała o rozwiązaniu się Razem może być podjęta przez Kongres większością $\frac{2}{3}$ głosów przy obecności co najmniej połowy tych uprawnionych do głosowania, które zarejestrowały/którzy zarejestrowali się jako obecne/obecni przed rozpoczęciem obrad.
2. Uchwała o rozwiązaniu Razem określi sposób przeprowadzenia likwidacji oraz przeznaczenie majątku i środków finansowych Razem.